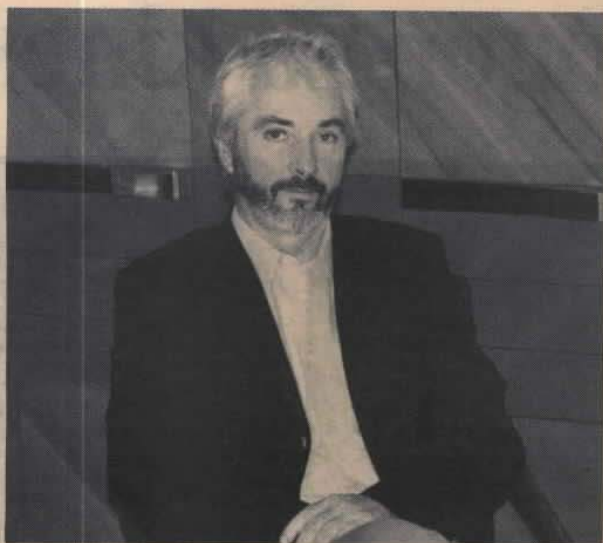

Potpore Kako do novca iz fondova Europske unije

Robert Rudolf stariji je partner u RR&CO Knowledge Centre Ltd. PD

EU dodjeljuje novac iz vlastitih interesa

ROBERT RUDOLF
stariji partner RR&CO Knowledge
Centre Ltd., EU Partners

Dok prijete velika recesija, a bankovno kreditiranje je sve teže dostupno, nepovratna sredstva EU izuzetno su privlačna

Nepovratna sredstva Europske unije aktualna su tema u vremenu kada prijete velika recesija, a bankovno kreditiranje je sve teže dostupno. Tko bi se branio od novca koji ne treba vratiti. A kad se čuje koliko novca se dijeli u EU i koliko će ga biti za Hrvatsku kad konačno postane njezin dio, oči nam iskoče. Međutim, zamka postoji, i to ne samo jedna. Nepovratni novac Europske unije je u biti naš novac i novac poreznih obveznika iz svih EU zemalja.

Strategija i operativni program
Znači govorimo o javnom novcu koji su države Europske unije uplatile u zajednički fond. Na nekoliko pojednostavljenih načina možemo podijeliti tipove fondo-

va, preko kojih imamo pristup do tog novca. Dijelimo ih na centralizirane i decentralizirane. Kod centraliziranih fondova obično treba okupiti međunarodni konzorcij partnera iz više država, a projekt se prijavljuje izravno u Bruxelles. Kod decentraliziranih fondova projekt se najčešće prijavljuje samostalno ili se s minimumom par-

činjenice

Centralizirani fondovi

Centralizirani fondovi su oni na koje mogu aplicirati organizacije iz svih država Europske unije i neke druge koje su na posebnim popisima

Decentralizirani fondovi

Decentralizirani fondovi su oni na koje se aplicira unutar jedne zemlje, kao primjerice strukturni fondovi koji čekaju Hrvatsku kada uđe u EU

Javni novac

Nepovratni novac EU u biti je novac poreznih obveznika iz svih država članica EU, koji se uplaćuje u zajednički fond

tnera prijavljuje nacionalnim državnim tijelima. Postoje i mješavine između ta dva sustava. Kod decentraliziranih programa s kojima upravlja država ona prvo treba pripremiti strategiju svog razvoja u kojoj određuje ciljeve i prioritete. Na osnovi toga priprema se operativni program u kojem se objašnjava kako će se na operativnoj razini upotrijebiti novac koji će državi dodijeliti EU. Taj dokument treba potvrditi EU jer mora biti uskladen s njezinim pravilima.

Brak iz računice

Na osnovi tog dokumenta država raspisuje natječaje, bira projekte itd. po opisanim postupcima. Međutim, Bruxelles kontrolira taj sustav do nivoa konkretnih projekata organizacija. Ako ustanovi da su bile napravljene pogreške, onda država mora iz svog proračuna vraćati novac u Bruxelles što je zapravo noćna mora svakog državnog činovnika.

Bitno je da i u jednom i u drugom primjeru ne dodjeljuju taj novac zato što nas vole nego zbog svojih interesa. Sada je aktualno fiskalno razdoblje 2007. – 2013. Kada je unutar Europske unije pripreman proračun za to razdoblje, određeni su ciljevi i prioritete koje se žele postići podjelom nepovratnog novca. Sve je to morao potvrditi Europski parlament, a u to se vrijeme još moglo lobiranjem utjecajnih grupa utjecati na konačne odluke. Nakon što je taj plan potvrđen, utjecaj lobiranja se znatno umanjuje.

Novac se dodjeljuje na otvorenim natječajima s jasnim pravilima i kriterijima za izbor. Od aplikanta se očekuje da zna i razumije zašto mu se želi dodijeliti novac na određenom natječaju i što se očekuje zauzvrat. Ako na natječaju pobijedi, onda se sklapa ugovor koji diktira početak izvođenja onoga što je obećano.

Na kraju valja dokazati da je aplikant sve obećano učinio u predviđenom roku i s predviđenom kvalitetom te mora dokazati koje troškove je imao. Ako je sve u redu, dodjeljuje mu se nepovratni novac u visini dijela troškova, ali ne više nego što je odobreno u početku.